

ΙΓ'. ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ.

Ὁ Ξενοφῶν ἦτον Ἀθηναῖος, μαθητὴς τοῦ Σωκράτους. Μετὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον ὅταν τὰ πράγματα τῶν Ἀθηνῶν δὲν παρῆγον πλέον ἀφορμὴν δόξης, ὁ Ξενοφῶν παρηκολούθησε μετ' ἄλλων Ἑλλήνων τὸν νεώτερον Κύρον εἰς τὴν κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ του Ἀρταξέρξου, βασιλείας τῆς Περσίας, ἐκστρατεῖαν. Ἀφ' οὗ δ' ὁ Κύρος ἐφονεύθη, καὶ διὰ προδοσίας ἐθνατώθησαν καὶ οἱ στρατηγοὶ τῶν Ἑλλήνων, ἀνέλαβεν αὐτὸς τὴν ὁδηγίαν τῶν υπολοίπων δεκακισχιλίων συμπατριωτῶν του, καὶ διὰ μυρίων κινδύνων καὶ ἀγώνων τοὺς ἐπανήγαγε σώους εἰς τὴν Ἑλλάδα. Τιμηθεὶς δὲ καὶ ἀνταμειβθεὶς πλουσίως ὑπὸ τῶν Λακεδαιμονίων, ἐγκατεβίωσεν εἰς ἓν κτῆμα, τὸ ὁποῖον ἡγόρασεν εἰς Σελινούντα τῆς Ἡλίδος, καὶ ἐκεῖ ἔγραψε διάφορα φιλοσοφικὰ καὶ ἱστορικὰ συγγράμματα, πλήρη ἀφελείας καὶ χάριτος, καὶ τὴν διδασκαλίαν τῆς ἠθικῆς προτιθέμενα. Τὰ πρώτιστα δὲ αὐτῶν εἶναι: ἡ ΚΥΡΟΥ ΑΝΑΒΑΣΙΣ, δηλ. ἡ διήγησις τῆς μετὰ τοῦ Κύρου συνεκστρατείας του, ἡ ΚΥΡΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑ, μυθιστόρημα, ἀντικείμενον ἔχον τὴν ἀνατροπὴν τοῦ ἀρχαίου Κύρου, ἡ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ, ἀφ' ὅπου παύει ὁ Θουκυδίδης μέχρι τῶν ἡμερῶν του, καὶ τὰ ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ τοῦ διδασκάλου τοῦ Σωκράτους.

ΕΚ ΤΗΣ ΚΥΡΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ.

ΒΙΒΛΙΟΝ Α'. ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Ὅτι ὁ Κύρος διὰ τὰς ἀρετάς του ἤρξε πολλῶν καὶ παντοίων ἐθνῶν.

ΕΝΝΟΙΑ¹ ποθ' ἡμῖν ἐγένετο, ὅσαι δημοκρατίαι κατελύθησαν² ὑπὸ τῶν ἄλλως πως³ βουλομένων πολιτευσθαι⁴ μᾶλλον, ἢ ἐν δημοκρατίᾳ; ὅσαι τ' αὖ μοναρχίαι, ὅσαι τε ὀλιγαρχίαι⁵ ἀνῆρηνται⁶ ἤδη ὑπὸ δῆμων⁷, καὶ ὅσοι τυραννεῖν ἐπιχειρήσαντες, οἱ μὲν αὐτῶν καὶ ταχὺ πάμπαν⁸ κατελύθησαν· οἱ δὲ, κἂν ὁποσοῦν χρόνον⁹ ἄρχοντες διαγένωνται¹⁰, θαυμάζονται, ὡς σοφοὶ τε καὶ εὐτυχεῖς ἄνδρες γεγεννημένοι¹¹. Πολλοὺς δ' ἐδοκοῦμεν καταμεμαθηκέναι¹² καὶ ἐν ἰδίοις¹³ οἴκοις τοὺς μὲν ἔχοντας καὶ πλείονας¹⁴ οἰκέτας, τοὺς δὲ, καὶ πάνυ ὀλίγους, καὶ ὅμως οὐδὲ τοῖς ὀλίγοις τούτοις πάνυ τι δυναμένους χρῆσθαι πειθομένοις¹⁵ τοὺς δεσπότας.

1) Σκέψις, ἐγένετο ποτὲ ἡμῖν ἐννοια. Ἐσκέφθημέν ποτε. 2) Κατεστράφησαν.

3) Ἄλλως πως μᾶλλον ἢ. 4) Νὰ κυβερνῶνται. 5) Δημοκρατία, ὅπου ἡ ὑπεράττη ἀρχὴ περιέρχεται εἰς ὅλους τοὺς πολίτας ἀδιακρίτως. Ὀλιγαρχία, ὅπου ἀνήκει εἰς μίαν μόνον πολιτῶν τάξιν· μοναρχία δὲ ὅπου ἀνήκει εἰς ἓνα καὶ μόνον. 6) Κατηργήθησαν. 7) Δαῶν θελόντων τὴν δημοκρατίαν. 8) Ταχύτατα, ἅμα ἐπεχείρησαν. 9) Ὅσον δῆποτε καὶ ὀλίγος ἔαν ᾖ. 10) Διαμείνωσι. 11) Ὑπάρχοντες. 12) Μᾶς ἐφαίνετο ὅτι ἐγνωρίσαμεν. Τὸ Ἐδοκοῦμεν εἰς παρατακτὸν ἀντὶ ἐνεστώτος, διότι οὐκ αὐτὸ τὸ ῥῆμα, ἀλλὰ τὸ ἀπ' αὐτοῦ ἐξαχρώμενον ἀπαρέμφατον ἐμφανίζει παρεχνημένον χρόνον. Μᾶς φαίνεται ὅτι ἐγνωρίσαμεν.

13) Ἰδιωτικοίς. 14) Τὸ συγκριτικὸν πρὸς τὸ Πάνυ ὀλίγους. Περισσότερους τῶν ὀλίγων, ἀρκετούς. 15) Τοὺς δεσπότας δυναμένους χρῆσθαι τούτοις πειθομένοις. Νὰ τοὺς μεταχειρίζωνται οὕτως, ὥστε νὰ πείθωνται, νὰ τοὺς ἔχωσιν εὐπειθεῖς.